

Contactpersoon
mevr. B. Tütüncü

Datum
15 mei 2019

Onze referentie
5371561

Auteur verslag
mevr. B. Tütüncü

verslag

Vertegenwoordigers Ring 2 met de Inspectie van het
Onderwijs

Omschrijving	Overleg tussen de inspectie en vertegenwoordigers van het onderwijsveld en andere betrokkenen (georganiseerd onderwijsveld)
Vergaderdatum en -tijd	12 juni 2019, 13:00-15:00 uur
Vergaderplaats	Park Voorn 4
Aanwezig	Gökhan Coban (ISBO), Erik Schaven en Sabine Peterink (Siméa), Machteld Rohn (PO-raad), J. Swuste (LECSO), Arjan Toet (VOS/ABB), Wout Neutel (Verus), Edith Diepeveen (VMBO Groen), Kees de Groot (VGS) Peter Warners (VWS), Rein van der Garde (KOC), Bert Lichtenberg (ivho), Geurt van Hardeveld (ivho), Rogier Oet (ivho), Bert bulder (ivho), Floor Wijnands (ivho), Monique Vogelzang (IGO), Patrick Banis (voorzitter), B. Tütüncü (ivho)

Vergaderpunten

1. Opening

Mededelingen:

❖ Meer ruimte voor nieuwe scholen

Het wetsvoorstel 'Meer ruimte voor nieuwe scholen' is in ontwikkeling. Met de komst van deze wet krijgt de inspectie er een nieuwe taak bij. De inspectie onderzoekt voor de start van een nieuwe school, de te verwachten kwaliteit. Zodra de wet door de Kamer is, worden de Ringen ook betrokken bij de ontwikkeling/ aanscherping van het advieskader.

Reacties van de deelnemers:

- ISBO stelt de vraag of de profielorganisaties ook een rol hebben in dit traject? Inspectie antwoordt dat er niet een specifieke rol is van de profielorganisaties. ISBO geeft aan dat het goed is als de profielorganisaties al in beeld hebben welke scholen er worden gesticht om ze vroegtijdig te kunnen bijstellen en met de inspectie te kunnen optrekken.
- Verus: op dit moment behandelt de Kamer het wetsvoorstel bestuurlijk toezicht. Hierin staat een passage over dat het voorstel mogelijk moet maken om ongewenste bestuurders uit de positie te zetten. Echter men is verbaasd dat in het kader van de discussie HAGA Lyceum er wel besproken

Datum

15 mei 2019

Onze referentie

5371561

wordt over het wetsvoorstel Burgerschap, maar niet over het wetsvoorstel bestuurlijk toezicht.

- Inspectie: er wordt door OCW naar dit onderwerp gekeken. Begin juni stuurt de minister een brief aan de Tweede Kamer over het instrumentarium van de inspectie.

❖ Evaluatie en bijstelling van de onderzoekskaders

De voortgangsrapportage vernieuwd toezicht en de aanpak evaluatie en bijstelling onderzoekskaders wordt in de oktober-vergadering geagendeerd. Ook het onderzoek van Verus wordt dan meegenomen. De voortgangsrapportage wordt in juni 2019 aan de Tweede Kamer verstuurd.

❖ Jaarwerkplan 2020

Het Ontwerp Jaarwerkplan 2020 is aangeboden aan OCW, en zal na goedkeuring minister aan de Kamer worden gestuurd.

In het Jaarwerkplan hebben we de volgende meerjarige lijnen: Kwalificatie (onderwijsresultaten en leerlingenprestaties), Allocatie (selectie en gelijke kansen, kwetsbare groepen, flexibele leerroutes en doorlopende leerlijnen, aansluiting arbeidsmarkt), Socialisatie (Sociale kwaliteit) en Randvoorwaarden (governance, Strategisch HRM en kwaliteit van leraren, Financiële verantwoording).

2. Staat van het onderwijs

Er volgt een gesprek over de belangrijkste gezamenlijke opgaven van de Staat van het Onderwijs (SvhO). Enerzijds volgt een reflectie op de Staat en de 'landing' van de boodschappen. Anderzijds wordt gevraagd of de deelnemers met bepaalde thema's aan de slag willen gaan.

Reacties van de deelnemers:

- Verus merkt op dat de SvhO minder media aandacht leek te genereren dan in voorgaande jaren. De boodschap kwam minder sterk naar voren.
- VGS herkent dat media het lastig vinden om de kernboodschap van de staat (over de noodzaak voor focus en ijkpunten) te vertalen naar berichtgeving, maar vindt het juist goed dat de inspectie zo'n thema agendeert.
- Lecso meldt dat de SvhO richtinggevend was en heeft het als steunend ervaren. Met name het thema lerarentekort.
- Siméa heeft twee punten opgepakt: lerarentekort en de aansluiting naar de arbeidsmarkt. Zij herkennen het beeld wat geschetst wordt in de SvhO. Ze pakken het aan als thema waar discussie over gevoerd kan worden.
- VOS/ABB stelt de vraag hoe de inspectie de column van René Kneyber (lid onderwijsraad, columnist Trouw) over profilering in het onderwijs is ontvangen gezien de kritische toon over de SvhO
- Inspectie: De column van René Kneyber was een goede analyse van de wijze waarop de boodschap over concept- en profielscholen in de media werd opgepakt en gaf een terechte nuancering; het probleem van gebrekkige evaluatie doet zich niet alleen voor bij innovatieve scholen, maar soms juist bij de traditionele scholen.

Datum

15 mei 2019

Onze referentie

5371561

- PO-raad heeft de SvHO in domeinen besproken. PO-raad heeft de SvHO in domeinen besproken. Het is goed dat er aandacht is voor het speciaal onderwijs.
- Inspectie geeft aan dat cijfers/feiten ontbreken en stelt de vraag hoe dit beeld verhelderd zou kunnen worden.
- LECSO meldt dat het niet alleen de cijfers van het daadwerkelijk tekort van belang is maar ook de impact ervan. De impact op so is groter. Idealiter het tekort in so oplossen en dan regulier onderwijs.
- Siméa meldt dat so docenten niet onder CAO PO vallen en verschil is in beloning reguliere en so docenten.
- LECSO geeft aan dat het over arbeidsvoorwaarden gaat en niet zo zeer over het loon. Met name in vervolgonderwijs speelt bevoegdheden een rol. Bij dagbesteding en arbeid speelt dit minder.
- VGS viel op dat de Tweede Kamer in het gesprek over de staat doorvroeg op het punt van segregatie en is benieuwd naar de precieze oorzaken daarvan (en de rol van het bijzonder onderwijs daarin).
- Inspectie meldt dat de minister begin juni een brief aan de Tweede Kamer verstuurd over het instrumentarium van de inspectie.

Vervolg onderwijsresultaten

Aanvullend op de presentatie van 6 februari volgt een nadere invulling van onderwijsresultaten. Aan de Ringen wordt gevraagd wat zij op het gebied van onderwijsresultaten in brede zin belangrijk vinden. Welke ambities op het gebied van onderwijsresultaten in brede zin hebben scholen of zouden zij kunnen/moeten hebben en (hoe) kunnen ze dat laten zien? Verus meldt zich als gesprekspartner aan.

Reacties van de deelnemers:

- Verus stelt de vraag hoe het zit met de referentieniveaus en waar ze de informatie terug kunnen vinden.
- De informatie is te vinden via:
<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderwijsresultaten-primair-onderwijs/naar-een-nieuw-onderwijsresultatenmodel>
- VGS geeft aan dat onderwijs meer is dan taal en rekenen en vraagt hoe men een goede balans houdt.
- Inspectie meldt dat deze vraag cruciaal is in het project. De inspectie wil in breedte kijken en daarvan leren. Een voorbeeld is het speciaal onderwijs (so). Het so is in staat om de ontwikkeling van een individueel kind in beeld te brengen. Dat zou voor het reguliere onderwijs ook mogelijk moeten zijn.
- KOC geeft aan dat er een samenwerking moet komen tussen onderwijs en zorg.
- Siméa vindt kennisdeling belangrijk: ruimte voor ambitie.
- VBS stelt de vraag of de inspectie teruggaat naar individuele scholen in het kader voor ruimte voor ambitie.
- Inspectie geeft aan dat in het 4-jaarlijks onderzoek de ambities van het bestuur worden besproken waarbij het goed zo kan zijn dat individuele

Datum

15 mei 2019

Onze referentie

5371561

scholen ter sprake komen. Individuele scholen worden onderzocht bij verificatieonderzoeken en ook in stelselonderzoeken.

- Groen VMBO adviseert om ook met scholen en teamleiders in gesprek te gaan.
- De inspectie meldt dat het onderwerp onderwijsresultaten in het najaar terugkomt op de agenda van de Ringen.

Omgang zorgplicht passend onderwijs

Er volgt een gesprek over de vraag hoe we tot effectievere naleving van de zorgplicht passend onderwijs kunnen komen en de overige wetgeving rond passend onderwijs en wat de werkwijze van de inspectie hieraan kan bijdragen.

De volgende vragen zijn aan de orde:

- Wat zijn de meest voorkomende problemen op het gebied van zorgplicht en passend onderwijs en op welk gebied is inspectietoezicht daarom het meest nodig?
- Hoe kan de inspectie samen met het veld bevorderen dat scholen de zorgplicht passend onderwijs nakomen?
- Hoe kan de inspectie samen met het veld ervoor zorgen dat scholen hun ondersteuningsaanbod verbeteren en
- bieden de huidige waarderingskaders hiervoor voldoende aangrijpingspunten?

Ouders en onderwijs schetst het volgende beeld over passend onderwijs:

Er komen ongeveer 1200 vragen per maand binnen bij Ouders en Onderwijs waarvan de helft over passend onderwijs gaat. Er is onvoldoende mogelijkheid om de ouders goed te helpen. De ouders melden bij de inspectie maar zij krijgen geen regelmatig geen terugkoppeling. De meeste vragen gaan over het PO.

De knelpunten:

- De aanmeldingsprocedure: scholen ontlopen regelmatig zorgplicht. Ouders wachten 10 weken of het kind geplaatst mag worden of niet.
- Scholen doen geen of onvoldoende onderzoek en gaan snel over naar handelingsonbekwaam verklaring.
- Scholen trekken onderzoeken van (medisch) specialisten in twijfel / nemen niet serieus in hun beoordelingen. Scholen geven vaak aan dat er geen extra geld is.
- Ouders worden onvoldoende geïnformeerd over de bezwaarmogelijkheden.
- Regelmatig geen OPP ingesteld.
- Als ouders niet instemmen wordt er druk op ze uitgeoefend . Jeugdhulp kant is niet gewenst voor de ouders, maar ook juridisch kant niet.
- Verzuimregistraties vaak niet op orde.
- Maatwerk en particulier onderwijs. Er worden allerlei activiteiten ondernomen om thuiszitters op school te krijgen.

Datum

15 mei 2019

Onze referentie

5371561

De inspectie geeft aan wat zij tegen komt in de praktijk en wanneer handhaven wel/niet mogelijk is: Verantwoordelijkheid voor de zorgplicht ligt bij schoolbesturen.

- In de onderwijswetgeving staan meerdere zorgplichten. Dat kan verwarrend zijn. De zorgplicht die is neergelegd in artikel 40 lid 4 Wpo, artikel 40 lid 5 Wec en artikel 27 lid 2c Wvo wordt de 'zorgplicht passend onderwijs' genoemd.
- Deze zorgplicht regelt uitsluitend de toelating tot het onderwijs voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De zorgplicht is een resultaatsverplichting en geen inspanningsverplichting.
- Deze zorgplicht regelt niets over de inhoud of kwaliteit van het aanbod.
- De 'pakkans' bij niet-naleven is laag, de sanctiemogelijkheden zijn beperkt en niet effectief (de leerling die het betreft heeft er niets aan).

Als scholen de wet niet naleven is dat ofwel

- onbedoeld (gebrek aan kennis of gewoon omdat het gemakkelijker is om niet na te leven want geen bijvoorbeeld gedoe met onderzoeken)
- soms principieel (vinden het onzin of anderen doen het ook niet) en
- soms calculerend (lage pakkans, liever geen moeilijke leerlingen, dus afwimpelen)

Mogelijkheden tot handhaving:

Het toezicht op de naleving van de zorgplicht is in principe signaal gestuurd. Daarmee valt het niet in de structuur van het 4JOB. Als een signaal van een nalevingstekort binnen komt bij ons kan het zijn dat

1. dit nalevingstekort nog voortduurt (het kind heeft nog geen andere plek en wacht dus nog steeds op plaatsing of een aanbod van een andere school door de school van aanmelding) of
2. dat dit is geëindigd omdat het kind zich bij gebrek aan plaatsing/een aanbod zich aangemeld heeft bij een andere school die de zorgplicht wel heeft nageleefd.

Verder weten ouders vaak niet dat ze hun kind schriftelijk moeten aanmelden. Als er niet schriftelijk is aangemeld kan de inspectie niet optreden. De inspectie informeert en adviseert ouders hierover.

Wat is het meest effectieve manier om hiermee om te gaan?

Reacties van de deelnemers:

- VGS stelt de vraag wat de oorzaken van dit verhaal zijn.
- Siméa geeft aan dat de bedreigingen zorgwekkend zijn. Een suggestie is om de ouders beter informeren d.m.v. helpdesk. Goede communicatie is cruciaal.
- VOS/ABB geeft ook aan dat goede informatievoorziening van belang is, met name in groep 8. Daarnaast noemt VOS/ABB dat scholen de verantwoordelijkheid en de rol die zij nemen inzichtelijk kunnen maken op website of in de algemene schoolkeuzegidsen.

Datum

15 mei 2019

Onze referentie

5371561

- VGS noemt dat schoolbesturen die de verantwoordelijk nemen beloond kunnen worden. Eventueel een punt voor de vernieuwing van het waarderingskader.
- Lecso meldt dat het stellen van vragen over de zorgplicht (los van belonen en good practice) voor beweging kan zorgen. Stelselwijziging op langere termijn zou kunnen helpen.
- PO-raad noemt dat er veel voorbeelden zijn waarvan leerlingen niet naar het SO had hoeven te gaan. De verantwoordelijkheid voor scholen is groot, maar van belang is om ouders en leraren goed te informeren.
- Vereniging vrije scholen pleit voor meer aanmeldingsplicht/toelatingsplicht.
- Verus stelt de vraag hoe de inspectie naar het NRO rapportage over passend onderwijs kijkt. De situatie wordt in dat rapport niet zo dramatisch geschetst.
- Inspectie geeft aan dat dit onderwerp niet alleen getalsmatig te benaderen is. Het gaat getalsmatig om een klein groep maar het is wel een ingrijpend en hardnekkig probleem.